

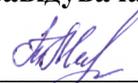
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет права, бізнесу та адміністрування
Кафедра загальноправових дисциплін та державного управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о.завідувача кафедри

доц. Т.М. Мілова

(протокол №1 «28» серпня 2025 року)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК-8 СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: D бізнес, адміністрування та право
(шифр, назва галузі)

Спеціальність: D8 Право
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Право
(назва)

Форма навчання денна, заочна
(денна, заочна,)

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного приватного права» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Право», навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня **магістр** за спеціальністю **D8 Право**.

Розробники: Чернік С.Д., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри загальноправових дисциплін та державного управління.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри загальноправових дисциплін та державного управління
Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

В.о.завідувача кафедри загальноправових дисциплін
та державного управління

_____ (підпис) _____ Т.М. Мілова
(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисциплін «Сучасні проблеми міжнародного приватного права» для студентів спеціальності «D8 Право» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. ЦДУ імені В. Винниченка, 2025.

© Чернік С.Д., 2025.
© ЦДУ імені В. Винниченка, 2025.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 08 Право	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання -	Спеціальність: 081 Право	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 120		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Освітня програма: Право	24 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
	24 год.	10 год.	
	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	72 год.	100 год.	
	Індивідуальні завдання:		
	-		
	Вид контролю:		
Екзамен	Екзамен		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного приватного права» – вивчення проблем міжнародного приватного права, формування відповідних вмінь, навичок, системної культури у вирішенні питань, що виникають при розгляді приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом.

Завдання навчальної дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного приватного права»:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти із сучасними проблемами міжнародного приватного права, вироблення в них особливого юридичного мислення, необхідного для засвоєння та застосування права у цій сфері;
- сприяти формуванню вмінь та навичок орієнтуватися в діючому внутрішньому законодавстві та міжнародних договорах, учасницею яких є держава, та застосування цих норм на практиці;
- сприяння формуванню наукового підходу до процесів, які відбуваються в

приватноправовій сфері в різних країнах світу;

- визначення прикладних проблем у сфері міжнародних приватноправових відносин
- розвиток загальної політико-правової культури здобувачів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

загальні	спеціальні
<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>	<p>СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.</p> <p>СК 4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.</p> <p>СК 5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.</p> <p>СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.</p>

1.3. Очікувані результати навчання:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття, предмет, система, методи правового регулювання, джерела міжнародного приватного права: науково-теоретичні аспекти.

Основні наукові доктрини виникнення та розвитку міжнародного приватного права. Зміст міжнародного приватного права. Об'єкт регулювання у міжнародному приватному праві. Місце міжнародного приватного права у правовій системі. Перспективи розвитку міжнародного приватного права в Україні та інших державах

Матеріально-правовий метод регулювання правовідносин. Колізійно-правовий метод як основний метод регулювання цивілістичних відносин з «іноземним елементом». Значення принципу автономії волі сторін (вибір права сторонами) у міжнародному приватному праві. Використання порівняльного методу у міжнародному приватному праві, у правотворчій діяльності, правозастосуванні, доктрині права.

Поняття та види джерел міжнародного приватного права. Подвійність джерел міжнародного приватного права. Співвідношення юридичної сили джерел міжнародного приватного права.

Класифікація міжнародних договорів у міжнародному приватному праві. правонаступництво держав стосовно міжнародних договорів. Узвичаєння в міжнародному приватному праві. Відмінність узвичаєння від правового звичаю.

Уніфікація норм міжнародного приватного права та уніфіковані норми. Генезис уніфікації норм міжнародного приватного права. Основні концепції уніфікації норм міжнародного приватного права. Способи уніфікації норм міжнародного приватного права: у сфері національного права та міжнародних джерелах права. Пряма та непряма уніфікація норм міжнародного приватного права. Модельні акти законодавства. Адаптація норм у міжнародному приватному праві та співвідношення цього явища з явищем уніфікації.

Феномен світового процесу внутрішньонаціональної кодифікації міжнародного приватного права, його етапи і сутність.

Тема 2. Колізійні норми та їх застосування.

Правові режими, що застосовуються для реалізації прав та виконання обов'язків суб'єктами права на території іноземної держави (національний, недискримінаційний, найбільшого сприяння, спеціальний). Взаємність у міжнародному приватному праві: «формальна» та «матеріальна». Реторсія як вид взаємності.

Правові підстави дипломатичного захисту суб'єктів приватного права за кордоном. Зміст дипломатичного захисту суб'єктів приватного права за кордоном.

Класифікація колізійних норм: наукові підходи. Еволюція основних колізійних прив'язок (особистий закон та його варіанти, закон місцезнаходження речі, автономія волі, принцип найтіснішого зв'язку з правовідношенням). Основні колізійні прив'язки. Додаткові колізійні прив'язки. «Гнучкість» колізійних прив'язок. Субсидіарне застосування колізійних прив'язок.

Дія колізійних норм у часі. Зворотне відсилання. Відсилання до закону третьої держави (трансмисія).

Імперативні норми в міжнародному приватному праві. Публічний порядок у правових системах. Обмеження дії колізійної норми шляхом застосування застереження про публічний порядок. Концепція позитивного застереження про публічний порядок. Концепція негативного застереження про публічний порядок.

Зміст концепції обходу закону. Сфери використання обходу закону. Держави, у яких заборонено обхід закону. Держави, у яких дозволено обхід закону.

Необхідність встановлення змісту іноземного права. Іноземне право як «право» або «факт». Типовий, для суб'єктів права більшості держав, спосіб встановлення змісту норм права іноземної держави. Органи держав, що сприяють встановленню змісту норм права іноземної держави. Міжнародне співробітництво з питань встановлення змісту норм права іноземної держави. Наслідки не-встановлення змісту іноземного права. Законодавство України про встановлення змісту норм права іноземної держави.

«Територіальне» та «персональне» право. Держави з множинністю правових систем. Застосування права з множинністю правових систем.

Тема 3. Сучасні проблеми регламентації цивільно-правового статусу фізичних та юридичних осіб. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права

Залежність правосуб'єктності іноземних громадян і осіб без громадянства від терміну й мети перебування у державі. Вплив загальних міжнародно-правових принципів на статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві.

Колізійні прив'язки, за якими визначають право - та дієздатність іноземного громадянина та апатрида. Колізійні норми, застосовувані до визнання іноземного громадянина чи особи без громадянства безвісно відсутніми, оголошення їх померлими, встановлення права на ім'я, особистих немайнових прав.

Ставлення держави до осіб з подвійними громадянством (якщо за одним з них особа належить до громадянства цієї держави; якщо особа не має громадянства цієї держави).

Особливості статусу біженців та вимушених переселенців за нормами міжнародного приватного права. Особливості цивільно-правової відповідальності осіб, що користуються імунітетами й привілеями. Правовий статус громадян України за кордоном.

Використання термінів: «компанія», «фірма», «товариство» та інших замість терміна «юридична особа» у законодавстві деяких держав. Юридичні особи публічного права. Юридичні особи приватного права. Визначення «національності» юридичної особи. Колізійні норми, які допомагають встановити правосуб'єктність юридичної особи. Правовий статус іноземних юридичних осіб

в Україні. Правовий статус юридичних осіб з приналежністю до України в інших державах.

Участь держави у цивільно-правових відносинах з «іноземним елементом». Особи, що представляють державу у приватно-правових відносинах з «іноземним елементом».

Тема 4. Сучасні тенденції регулювання права власності та інших речових прав.

Права власності в міжнародному приватному праві. Значення поділу речей на рухомі та нерухомі для приватноправових відносин з «іноземним елементом». Позовна давність як строк здійснення і захисту права власності і речових прав.

Колізійні питання, що виникають внаслідок реалізації права власності та речових прав. Колізійна прив'язка: «закон місця знаходження речі». Значення «особистого закону» власника для встановлення правового статусу речей. Спеціальні колізійні прив'язки, що застосовуються до вирішення колізій, якщо майно передається за зовнішньоторговельним договором (контрактом) та в інших випадках переходу права власності на майно.

Правила, за якими визначають обсяг прав власника, виникнення й припинення права власності.

Правові режими, що надаються суб'єктам здійснення іноземних інвестицій для реалізації їх прав і виконання обов'язків. Державні гарантії, що надаються іноземним інвесторам. «Внутрішні» за походженням нормативно-правові акти України про правовий режим іноземних інвестицій. Міжнародні договори за участю України, норми яких спрямовані на встановлення правового режиму іноземних інвестицій.

Правовий статус майна, що знаходиться за кордоном України, та є у власності суб'єктів права України. Порядок управління та розпорядження майном, що є у власності суб'єктів права України та знаходиться за кордоном України.

Імунітет майна іноземної держави. Право власності та речові права у разі будівництва об'єктів за кордоном, призначених для здійснення представницьких функцій держави.

Норми міжнародного приватного права, застосовувані для захисту культурних цінностей.

Тема 5. Право інтелектуальної власності у міжнародному приватному праві.

Поняття інтелектуальної власності та її види: наукові підходи. Об'єкти права інтелектуальної власності. Промислова власність. Патенти на винаходи й корисні моделі.

Охорона інтелектуальної власності при вкладенні іноземних інвестицій та у процесі функціонування підприємств з іноземними інвестиціями.

Територіальний характер авторських прав і прав на винаходи. Міжнародна торгівля інтелектуальною власністю. Охорона авторських та суміжних прав нормами міжнародних договорів і національного законодавства. Значення міжнародних організацій для захисту інтелектуальної власності (Всесвітня організація інтелектуальної власності, Світова організація торгівлі).

Колізійні норми законодавства України, що застосовуються до правочинів, предметом яких є право інтелектуальної власності. Участь України у міжнародних багатосторонніх договорах, що містять норми про право інтелектуальної власності. Участь України у міжнародних двосторонніх договорах, що містять норми про право інтелектуальної власності.

Тема 6. Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві.

Особливості колізійного регулювання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві. Колізії, що виникають внаслідок укладення договорів та їх неналежного виконання чи невиконання. Колізійні прив'язки, застосовувані до зобов'язальних правовідносин.

Норми міжнародних договорів за участю України щодо порядку виникнення зобов'язань, форми контрактів, умов контрактів. Право, що застосовується до договору за відсутності згоди сторін про вибір права, за нормами національного законодавства України та міжнародних договорів з її участю. Сфера дії права, що застосовується до контракту.

Поняття зовнішньоекономічного договору (контракту). Форма зовнішньоекономічного договору (контракту). Сторони зовнішньоекономічного договору (контракту). Базисні умови контракту. Відповідальність сторін за зовнішньоекономічним договором (контрактом). Позовна давність як строк здійснення і захисту зобов'язальних прав.

Концесійні договори, договори про розподіл продукції, компенсаційні договори, контракти з надання технічного сприяння, інші.

Застосування «Правил ІНКОТЕРМС» в зовнішньоекономічних договорах.

Тема 7. Особливості деліктних зобов'язань у міжнародному приватному праві та способи забезпечення їх виконання.

Деліктні зобов'язання з іноземним елементом. Колізії законів, що регулюють зобов'язання внаслідок завдання шкоди. Колізійні питання деліктних зобов'язань в українському законодавстві. Закон, що застосовується до зобов'язань внаслідок завдання шкоди. Питання про можливість вибору сторонами зобов'язання застосовуваного права. Право, що застосовується до відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Обмеження відповідальності в окремих деліктних правовідносинах з іноземним елементом (за шкоду від забруднення радіоактивними відходами, за шкоду від забруднення нафтою, у сфері з космічної діяльності тощо).

Способи захисту цивільних прав у міжнародному приватному праві. Види забезпечення виконання зобов'язань у міжнародному приватному праві.

Колізійні норми національного законодавства, що застосовуються до позовної давності. Колізійні норми міжнародних договорів, що застосовуються до позовної давності.

Тема 8. Сучасні проблеми спадкового права.

Основні колізії у спадкуванні за МПрП. Колізійні норми спадкового права в законодавстві України. Міжнародно-правове регулювання спадкових відносин.

Вашингтонська конвенція 1973 року про одноманітний закон про форму міжнародного заповіту. Європейська конвенція 1972 року про встановлення правил реєстрації заповітів. Двосторонні договори України про правову допомогу і питання успадкування. Спадкові права іноземців в Україні. Принцип національного режиму. Регулювання питання про спадкову масу. Особливості спадкування рухомого та нерухомого майна. Проблеми спадкування за законом і заповітом. Вимоги щодо форми заповіту. Питання про коло спадкоємців. Найбільш застосовані колізійні прив'язки.

Спадкові права українських громадян за кордоном. Принцип взаємності. Роль консульських установ України за кордоном у сфері захисту спадкових прав громадян України.

Правовий режим відумерлої спадщини у міжнародному приватному праві.

Тема 9. Особливості правового регулювання сімейних відносин з іноземним елементом.

Способи вирішення колізій права між сімейним правом, що визначає матеріальні умови вступу в шлюб. Застосування *Lex loci celebrationis* та *Lex personalis*. Вирішення колізій законів про форму шлюбу. Колізійні питання визнання шлюбу дійсним. Колізійні питання розірвання шлюбу. Визнання здійснених за кордоном розлучень. Майнові відносини подружжя в міжнародному приватному праві. Спільний особистий закон подружжя.

Приєднання України до Нью-Йоркської конвенції 1950 р. про стягнення аліментів за кордоном. Аліментні зобов'язання в міжнародному приватному праві. Порядок стягнення аліментів з батьків, що виїжджають за кордон на постійне місце проживання.

Міжнародне усиновлення та його наслідки. Гаазька конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей 1980 р. Гаазька конвенція про захист дітей та співробітництво щодо іноземного усиновлення 1993 р. Кодекс Бустаманде 1928 р. Європейська конвенція 1967 р. про усиновлення дітей. Функції консульських установ України за кордоном в галузі усиновлення та опіки й піклування.

Тема 10. Проблеми правового регулювання трудових відносин з іноземним елементом.

Загальна характеристика трудових відносин в МПрП. Колізійне регулювання міжнародних трудових відносин. Принцип автономії волі; закон місця укладення договору; закон місця виконання трудової функції. Міжнародно-правове регулювання праці. Роль конвенцій Міжнародної організації праці (МОП). Європейська конвенція 1977 про правовий статус трудящих-мігрантів.

Працевлаштування іноземців в Україні. Принцип національного режиму в галузі трудових відносин. Дозвільний порядок працевлаштування іноземців в Україні.

Трудові права українських громадян за кордоном. Праця громадян України за контрактом з іноземним роботодавцем. Праця громадян України за контрактом з українським роботодавцем. Ліцензування діяльності, пов'язаної із працевлаштуванням громадян України за кордоном.

Правове регулювання праці співробітників міжнародних та міжурядових організацій.

Тема 11. Міжнародний цивільний процес.

Поняття та місце міжнародного цивільного процесу. Джерела міжнародного цивільного процесуального права. Принципи міжнародного цивільного процесу (Principles ALI/UNIDROIT). Міжнародно-правове регулювання процесуального становища іноземців. Гаазька конвенція з питань цивільного процесу 1954 р. Гаазька конвенція про полегшення доступу до правосуддя за кордоном 1980 р. Договори про надання правової допомоги. Представництво у міжнародному цивільному процесі. Порядок визначення міжнародної підсудності. Надіслання і виконання судових доручень в рамках міжнародного цивільного процесу. Визнання та виконання іноземних судових рішень за внутрішнім українським законодавством та міжнародними угодами України.

Тема 12. Міжнародний комерційний арбітраж та інші альтернативні способи вирішення спорів з іноземним елементом.

Поняття арбітражу, його види, значення, переваги і недоліки. Відмінність третейського судочинства від судочинства у державних судах. Міжнародні угоди з міжнародного комерційного арбітражу. Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій палаті України. Міжнародні комерційні арбітражі «ad-hoc». Арбітражна угода. Особливості арбітражного провадження. Виконання іноземних арбітражних рішень. Інші способи врегулювання зовнішньоекономічних спорів – ADR.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	Ус ь о го	денна форма					Ус ь о го	заочна форма					
		у тому числі						у тому числі					
		Л	п	ла б	ін д.	С Р С		л	п	ла б.	і н д.	С Р С	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Поняття, предмет, методи правового регулювання, джерела міжнародного приватного права: науково-теоретичні аспекти.	10	2	2			6	10	2					8

Тема 2. Колізійні норми та їх застосування.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 3. Сучасні проблеми регламентації цивільно-правового статусу фізичних та юридичних осіб. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права	10	2	2			6	10	2				8
Тема 4. Сучасні тенденції регулювання права власності та інших речових прав.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 5. Право інтелектуальної власності у міжнародному приватному праві	10	2	2			6	10					8
Тема 6. Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві.	10	2	2			6	10	2				10
Тема 7. Особливості деліктних зобов'язань у міжнародному приватному праві та способи забезпечення їх виконання.	10	2	2			6	10		2			8
Тема 8. Сучасні проблеми спадкового права	10	2	2			6	10		2			8
Тема 9. Особливості правового регулювання сімейних відносин з іноземним елементом	10	2	2			6	10		2			8
Тема 10. Проблеми правового регулювання трудових відносин з іноземним елементом	10	2	2			6	10		2			8

Тема 11. Міжнародний цивільний процес.	10	2	2			6	10		2			8
Тема 12. Міжнародний комерційний арбітраж	10	2	2			6	10					10
Усього годин	120	24	24			72	120	10	10			100
ІНДЗ												
ІНДЗ	-	-	-			-	-					-
Усього годин:	120	24	24			72	120	10	10			100

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, предмет, система, методи правового регулювання, джерела міжнародного приватного права: науково-теоретичні аспекти	2
2	Колізійні норми та їх застосування.	2
3	Сучасні проблеми регламентації цивільно-правового статусу фізичних та юридичних осіб. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права	2
4	Сучасні тенденції регулювання права власності та інших речових прав	2
5	Право інтелектуальної власності у міжнародному приватному праві	2
6	Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві.	2
7	Особливості деліктних зобов'язань у міжнародному приватному праві та способи забезпечення їх виконання.	2
8	Сучасні проблеми спадкового права	2
9	Особливості правового регулювання сімейних відносин з іноземним елементом	2
10	Проблеми правового регулювання трудових відносин з іноземним елементом	2
11	Міжнародний цивільний процес.	2
12	Міжнародний комерційний арбітраж	2
	Разом	24

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Поняття, предмет, система, методи правового регулювання, джерела міжнародного приватного права: науково-теоретичні аспекти	2
2	Колізійні норми та їх застосування.	2
3	Сучасні проблеми регламентації цивільно-правового статусу фізичних та юридичних осіб. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права	2
4	Сучасні тенденції регулювання права власності та інших речових прав	2
5	Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві.	2
	Разом	10

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття, предмет, система, методи правового регулювання, джерела міжнародного приватного права: науково-теоретичні аспекти	2
2.	Колізійні норми та їх застосування.	2
3	Сучасні проблеми регламентації цивільно-правового статусу фізичних та юридичних осіб. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права	2
4	Сучасні тенденції регулювання права власності та інших речових прав права власності та інші речові права	2
5	Право інтелектуальної власності у міжнародному приватному праві	2
6	Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві.	2
7	Особливості деліктних зобов'язань у міжнародному приватному праві та способи забезпечення їх виконання.	2
8	Сучасні проблеми спадкового права	2
9	Особливості правового регулювання сімейних відносин з іноземним елементом	2
10	Проблеми правового регулювання трудових відносин з іноземним елементом	2
11	Міжнародний цивільний процес.	2
12	Міжнародний комерційний арбітраж	2
	Разом	24

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Особливості деліктних зобов'язань у міжнародному приватному праві та способи забезпечення їх виконання. Позовна давність	2
2	Сучасні проблеми спадкового права	2
3	Особливості правового регулювання сімейних відносин з іноземним елементом	2
4	Проблеми правового регулювання трудових відносин з іноземним елементом	2
5	Міжнародний цивільний процес.	2
	Разом	10

4.3. Теми лабораторних занять Не передбачено

4.4. Завдання для самостійної роботи 4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, предмет, система, методи правового регулювання, джерела міжнародного приватного права: науково-теоретичні аспекти	6
2	Колізійні норми та їх застосування.	6
3	Сучасні проблеми регламентації цивільно-правового статусу фізичних та юридичних осіб. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права	6
4	Сучасні тенденції регулювання права власності та інших речових прав права власності та інші речові права	6
5	Право інтелектуальної власності у міжнародному приватному праві	6
6	Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві.	6
7	Особливості деліктних зобов'язань у міжнародному приватному праві та способи забезпечення їх виконання.	6
8	Сучасні проблеми спадкового права	6
9	Особливості правового регулювання сімейних відносин з іноземним елементом	6
10	Проблеми правового регулювання трудових відносин з іноземним елементом	6
11	Міжнародний цивільний процес.	6
12	Міжнародний комерційний арбітраж	6
	Разом	72

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Поняття, предмет, система, методи правового регулювання, джерела міжнародного приватного права: науково-теоретичні аспекти	8
2	Колізійні норми та їх застосування.	8
3	Сучасні проблеми регламентації цивільно-правового статусу фізичних та юридичних осіб. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права	8
4	Сучасні тенденції регулювання права власності та інших речових прав права власності та інші речові права	8
5	Право інтелектуальної власності у міжнародному приватному праві	8
6	Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві.	10
7	Особливості деліктних зобов'язань у міжнародному приватному праві та способи забезпечення їх виконання.	8
8	Сучасні проблеми спадкового права	8
9	Особливості правового регулювання сімейних відносин з іноземним елементом	8
10	Проблеми правового регулювання трудових відносин з іноземним елементом	8
11	Міжнародний цивільний процес.	8
12	Міжнародний комерційний арбітраж	10
	Разом	100

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного приватного права» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

- 1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
  - словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
  - наочні (презентація, демонстрування);

– практичні методи (практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

– метод проблемного викладу матеріалу;

– моделювання життєвих ситуацій;

– мозковий штурм;

– метод опори на життєвий досвід;

– навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

– усного контролю;

– письмового контролю;

– самоконтролю та взаємоконтролю;

– рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;

- стандартизовані тести;

- наскрізні проекти;

- аналітичні звіти, реферати, есе;

- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;

- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

- розрахункові роботи;

- завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо;

- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацювати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи.

Оцінюванню підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського заняття; результати тестування тощо.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми розділу на **семінарському занятті** – 4 балів:

4 б. ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

3 б. ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні неточності у викладі теоретичного матеріалу.

2 б. ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

1 б. ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, з труднощами викладає його. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається помилок чи неточностей.

До 2-х балів ставиться студентові, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми розділу, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

1 бал одержує студент, який старанно працював упродовж заняття, виконував вправи, залучався до колективних обговорень тощо.

Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль **0** балів.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

З дисципліни «Сучасні проблеми міжнародного приватного права» як форму підсумкового (семестрового) контролю передбачено екзамен.

У разі, якщо здобувач подав декларацію про визнання результатів неформального та /або інформального навчання стосовно певного освітнього компонента ОП, оцінювання відбувається відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральнотукаїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (затвердженого вченою радою університету, протокол № 9 від 26 грудня 2022 р.).

Результати навчання та компетентності, що можуть бути визнані в межах цього освітнього компонента, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом под.). – пункти 1.5, 1.6, 1.9, 1.10 названого Порядку.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Поняття та предмет міжнародного приватного права: наукові підходи.
2. Методи регулювання відносин у міжнародному приватному праві.
3. Колізійний метод регулювання відносин в МПрП.
4. Матеріально-правовий метод регулювання відносин в МПрП (метод уніфікації).
5. Поняття та види джерел міжнародного приватного права.
6. Уніфікація в міжнародному приватному праві.

7. Правова кваліфікація в міжнародному приватному праві;
8. Застосування колізійної норми: проблемні аспекти. Первинна та вторинна кваліфікації.
9. Особливості тлумачення іноземної норми.
10. Принцип автономної кваліфікації.
11. Кумуляція колізійних прикріплень.
12. «Кульгаючі» відносини.
13. Застосування імперативних норм.
14. Види колізійних норм, їх особливості.
15. Типи колізійних прив'язок (формула прикріплення): сучасні тенденції.
16. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої країни як засіб застосування іноземного права.
17. Застереження про публічний порядок.
18. Обхід закону у міжнародному приватному праві.
19. Правові режими в міжнародному приватному праві.
20. Правосуб'єктність фізичної особи МПрП: проблемні аспекти.
21. Колізійні питання громадянства.
22. Іноземні громадяни, які постійно проживають у державі перебування.
23. Правовий статус тимчасово прибулих іноземців.
24. Правовий статус біженців.
25. Правове становище громадян України за кордоном.
26. Особистий статут та визначення національності юридичної особи.
27. Представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності.
28. Діяльність суб'єктів господарювання України за кордоном.
29. Особливості правового регулювання відносин за участю транснаціональних компаній.
30. Особливості створення і діяльності офшорних компаній.
31. Держава як суб'єкт майнових відносин. Імунітет держави. Основні доктрини імунітету держави.
32. Колізійні питання права власності.
33. Правове регулювання іноземних інвестицій.
34. Право інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві: сучасні тенденції.
35. Міжнародно-правова охорона суміжних прав.
36. Захист права інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві.
37. Право власності в міжнародному приватному праві.
38. Іноземні інвестиції.
39. Правочин з іноземним елементом. Право, що застосовується до форми правочину.
40. Методи регулювання правочинів з іноземним елементом.
41. Шлюб та умови щодо його укладання в міжнародному приватному праві.
42. Особисті немайнові та майнові відносини подружжя.
43. Процедура розірвання шлюбу за міжнародним приватним правом.
44. Регламентація правовідносин батьків і дітей.
45. Усиновлення в міжнародному приватному праві.
46. Міжнародне регулювання правовідносин з опіки та піклування.

47. Загальна характеристика міжнародних трудових відносин.
48. Принцип «автономії волі» в регулюванні міжнародних трудових відносин.
49. Особливості застосування колізійної прив'язки до закону місця роботи.
50. Праця громадян України за кордоном.
51. Міжнародно-правове регулювання питань соціального забезпечення.
52. Праця іноземних громадян в Україні.
53. Поняття та місце міжнародного цивільного процесу.
54. Джерела міжнародного цивільного процесуального права.
55. Принципи міжнародного цивільного процесу (Principles ALI/UNIDROIT).
56. Процесуально-правовий статус іноземців та іноземних юридичних осіб.
57. Поняття арбітражу, його види, значення, переваги і недоліки.
58. Міжнародні угоди з міжнародного комерційного арбітражу.
59. Міжнародні комерційні арбітражі «ad-hoc». Арбітражна угода.
60. Особливості арбітражного провадження. Виконання іноземних арбітражних рішень.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				Екзамен	Сума
Розділ 1	Самостійна робота	Контрольна робота	Разом	Макс. – 40	100
T1-T12					
50	5	5	60		

T1, T2 ... T12 – теми розділів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конвенція про правовий статус біженців від 28 липня 1951 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_011

2. Конвенція про правовий статус осіб без громадянства від 28 вересня 1954 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_232
3. Конвенція ООН (Віденська) про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1980 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003
4. Бернська конвенція про міжнародні залізничні перевезення КОТІФ, 9 травня 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_291
5. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9.09.1886. *Офіційний вісник України*. 2007. № 75. Ст. 2809.
6. Варшавська конвенція для уніфікації деяких правил стосовно міжнародних повітряних перевезень, 1929 рік. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_594
7. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_118
8. Всесвітня конвенція про авторське право від 06.09.1952. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_052
9. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж від 21.04.1961. *Офіційний вісник України*. 2004. № 44. Ст. 2940.
10. ІНКОТЕРМС. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2000 року). Видання МТП № 560. *Урядовий кур'єр*. 2002. 3 квітня. 10 квітня.
11. Женевська конвенція про договір міжнародного перевезення вантажів (КДПВ), 19 травня 1956 р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_234
12. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 47, 48, 49, 50, 51, 52. Ст. 349.
13. Конвенція ООН про міжнародні змішані перевезення вантажів, 24 травня 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_189
14. Конвенція про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів та їх багажу, 9 жовтня 1997 р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_034
15. Міжнародна конвенція ООН про морське перевезення вантажів, 31 березня 1978 р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_391
16. Міжнародна конвенція про уніфікацію деяких правил про коносамент, 25 серпня 1924 р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_221
17. Афінська конвенція про перевезення морем пасажирів та їх багажу, 13 грудня 1974 р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_094
18. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
19. Цивільний кодекс України від 16.01.2003р. №435-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
20. Земельний кодекс України від 25.10.2001р №2678 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
21. Сімейний кодекс України від 10.01.2002р №2947 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
22. Кодекс законів про працю від 10.12.1971р. №322 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
23. Кодекс торгового мореплавства України від 23.05.1995р. №176. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80>

24. Повітряний кодекс України від 19.05.2011р. №3393. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>
25. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 року №2709. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>
26. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року №1906 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>
27. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 року N 3773. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
28. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року №3671 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>
29. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 травня 1991 року №959. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
30. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року №93 URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>
31. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року №1560. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
32. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 року №4002 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>
33. Про правонаступництво України: Закон України від 12 вересня 1991 №1543 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1543-12>

Основна

34. Гончаренко О. М. Міжнародне приватне право: навч. посіб. К.: КНТЕУ, 2015. 391 с.
35. Гончаренко О. М. Міжнародний комерційний арбітраж: навч. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2014. 203 с.
36. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Міжнародне приватне право: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2016. 632 с.
37. Михайлів М. О. Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві: монографія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. 2022. 520 с.
38. Міжнародне приватне право: навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванов Ю. Ф., Чурпіта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. К.: Алерта, 2018. 390 с.
39. Міжнародне приватне право: навчальний посібник / за ред. Ю.Ф. Іванова. Київ: Алерта, 2018. 390 с.
40. Міжнародне приватне право: підручник / за ред. В. П. Жушмана, І. А. Шуміло. Харків: Право, 2015. 320 с.
41. Міжнародне приватне право: підручник; за ред. А.С. Довгерта і В.І. Кисіля. 2-ге видання. Київ: Алерта, 2014. 656 с.
42. Міжнародне приватне право : підручник / [Є. М. Білоусов та ін.] ; за заг. ред. Є. М. Білоусова, І. В. Яковюка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2020. 407 с.
43. Міжнародне приватне право: навч. посіб. Практикум / [І. А. Дковська (керівник авт. кол.) та ін.]. Київ : Юрінком Інтер, 2024. 365 с.

44. Міжнародний комерційний арбітраж: навч. посіб. / [За ред. У. Гелльманна, В. М. Коссака. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2015. 203 с.
45. Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: Підручник. Київ: Алерта, 2017. 504с.

Допоміжна

46. Барановська Т. С. Колізійні аспекти реалізації права на шлюб у міжнародному приватному праві. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 2. С. 387-391.
47. Бортнік О.Г. Міжнародні та цивільно-процесуальні аспекти правових імунітетів та справедливості у праві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. №2. С.91-94.
48. Визнання та виконання рішень іноземних судів та міжнародних комерційних арбітражів: компендіум; за заг. ред. В.В. Комарова. Харків: Право, 2020. 668с.
49. Вийванко О.М. Міжнародний та український досвід у сфері застосування доктрини вичерпання прав на об'єкти інтелектуальної власності. *Наукові записки. Серія : Право*. 2024. Випуск 16. Кропивницький, 2024. С.38-42.
50. Грамацький Е. М. Принципи міжнародного приватного права: загальні положення *Часопис Київського університету права*. 2019. № 1. С. 116-120.
51. Грамацький Е. М. Судова та арбітражна практика як джерело міжнародного приватного права: загальні положення. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 2. С. 121-126.
52. Даниленко Д. В. Уніфікація колізійних норм про перевезення морем пасажирів та їх багажу в міжнародному приватному праві: монографія / Д. В. Даниленко. Одеса : Фенікс, 2020. 215 с.
53. Діковська І. А. Міжнародне спадкування у ЄС та Україні: напрями адаптації права України до права ЄС : монографія. Київ : Алерта, 2020. 304 с.
54. Киреева І. В. Міжнародно-правовий захист права приватної власності на землю. *Форум права*. 2025. № 2. С. 202-207.
55. Корнеєв Ю. В., Коваль І. О. Особливості правового регулювання спадкових відносин в міжнародному приватному праві. *Альманах права*. 2019. Вип. 10. С. 308-312.
56. Лабик О.Т., Малига В.А. Особливості застосування імперативних норм до міжнародних приватно-правових відносин. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. №3. С.154-159.
57. Лефтерова О.І. Колізійне регулювання визначення походження дитини, народженої в «міжнародному» шлюбі. *Вісник Одеського національного університету. Правознавство*. 2019. Том 24 № 2(35) С. 23-33.
58. Михайлів М. Колізійне регулювання спадкування за заповітом в умовах оновлення законодавства України у сфері міжнародного приватного права. *Цивілістична платформа*. 2025. № 3. С. 28-43.
59. Михайлів М. О. Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві : монографія / М. О. Михайлів ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 519 с.

60. Міжнародно-правове та національне регулювання реалізації прав у сфері праці: теоретико-прикладні проблеми : колект. монографія / [Р. Я. Бутинська та ін.] ; [за заг. ред. М. С. Долинської] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ, Ін-т права. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 310 с.
61. Мошняга Л. В. Особливості правового статусу фізичних осіб в міжнародному приватному праві: теоретико-правове дослідження. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2021. № 4. С.59-63.
62. Новосад І. В. Теоретичні засади дослідження питань уніфікації міжнародного приватного права в умовах глобалізації. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2022. Вип. 2. С. 133-137.
63. Петрина В.Н. Про проблеми із визначенням організацій, що вирішують спори шляхом міжнародного комерційного арбітражу, в українському праві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. №1. С.157-161.
64. Руденко О.В. Поняття колізійної проблеми в міжнародному приватному праві та основні способи її вирішення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2025. Вип. 87(1). С. 259-264.
65. Салоїд С. В. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. № 2. С. 57-60.
66. Смітюх А.В. Економічні санкції за lex fori у контексті міжнародного приватного права. *Правова держава*. 2025. № 57. С. 211-219.
67. Спадкове право крізь призму судової практики: монографія; за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. 536 с.
68. Ткаченко В. Колізійні питання реалізації права на шлюб у міжнародному приватному праві. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. №6. С. 282-286.
69. Фурса Є. Є. Посвідчення консулом шлюбних договорів: співвідношення норм Закону України "Про міжнародне приватне право" та міжнародних договорів. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2022. Вип. 2. С. 138-142.
70. Чернік С.Д. Європейська конвенція про здійснення прав дітей 1996 р.: забезпечення прав та інтересів дітей при усиновленні. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. Випуск 3. Ч.1. С.340-344.
71. Чернік С.Д. Європейська конвенція про усиновлення дітей (переглянута): проблемні аспекти. *Наукові записки. Серія : Право*. 2023. Випуск 14. Кропивницький, 2023. С. 219-223.
72. Чернік С.Д. Правове забезпечення таємниці усиновлення: міжнародні стандарти та законодавство України. *Наукові записки. Серія : Право*. 2024. Випуск 16. Кропивницький, 2024. С.33-38.
73. Чернік С.Д. Правове регулювання сімейних відносин, ускладнених іноземним елементом. *Наукові записки. Серія : Право*. 2022. Випуск 12. Кропивницький, 2022. С.50-54.
74. Чернік С.Д. Правові засади співробітництва України та Європейського Союзу в правоохоронній сфері. *Актуальні проблеми правознавства*. 2022. №3. С. 84-89.
75. Шкільнюк О.В. Колізійне регулювання шлюбно-сімейних відносин у міжнародному приватному праві. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. №7/1. С. 26-30.

76. Яновицька А.В. Договір міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом: монографія. Львів: Растр-7. 2019.180 с.
77. Bogdan M. Concise Introduction to EU Private International Law. 4th edition. Europa Law Publishing, 2019.
78. Courbe P. Droit international prive. Dalloz. Paris. 2000. 238 p.
79. Employment and Private International Law/ Edited by U.Liukkunen, Cheltenham, 2020.
80. Perdue W. C. Procedure and private international law. Cheltenham, 2017.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: www.library.univ.kiev.ua
3. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: <http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib> 4.
4. Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д.І. Чижевського URL: <http://library.kr.ua/>.
5. Наукова бібліотека Центральноукраїнського державного університету ім. В. Винниченка URL: <https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене Вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022; №7 від 05.02.2024; №13 від 28.04.2025).